

آسیب‌شناسی چالش‌های تامین مالی اسلامی با تاکید بر اوراق صکوک

سید جواد عمادی^۱، زینب خمیس آبادی^۲

^۱ دانشجوی دکتری اقتصاد مالی، هیات علمی موسسه آموزش عالی مهرآیین بندر انزلی، j.emadi.p@gmail.com

^۲ دانشجوی کارشناسی ارشد مهندسی مالی، موسسه آموزش عالی راهبرد شمال رشت، Zeinabkhamis۱۳۶۱@gmail.com

چکیده

یکی از مهمترین نهادهای تولید، سرمایه است که به صورت‌های مختلفی از جمله نیروی کار، وجوه نقد و وسائل فیزیکی ظاهر می‌شود، که برای فراهم کردن آن حالت‌های مختلفی وجود دارد که یکی از آنها تامین مالی است. بهترین مزایای تامین مالی حذف واسطه‌گری مالی است، یعنی اوراق بدهی قابل فروش مستقیم به دست خریداران می‌رسد. تامین مالی روش‌های زیادی دارد که از مهمترین آنها می‌توان به تبدیل به اوراق بهادار کردن دارایی اشاره کرد. اولین روشی که برای تبدیل به اوراق بهادار کردن دارایی مورد استفاده قرار گرفت اوراق قرضه بود. اوراق قرضه براساس بهره ثابت منتشر می‌شود که در اسلام بهره ثابت به منزله رباست و منع شده و همچنین مشکل ورشکستگی بنگاه در این روش هم برای صادر کننده و خریدار وجود دارد. بنابراین بایستی به دنبال جایگزین مناسب برای آن بود. محققین اسلامی صکوک را بعنوان ابزار مناسبی برای جایگزینی اوراق قرضه معرفی کردند که در این تحقیق مورد بحث واقع می‌شود. و چالش‌های پیش روی آن ذکر شده است. با اینکه برای حل مشکل نقدینگی بانک‌های اسلامی تاکنون کوشش‌های موفقیت‌آمیز متعددی در سطح بین‌المللی انجام گرفته، هنوز راه بسیار طولانی برای حل مشکل مدیریت نقدینگی در بانک‌های اسلامی وجود دارد. با تقویت همکاری میان کشورهای اسلامی، در زمینه حمایت از بانکداری اسلامی می‌توان به حل این مشکل کمک نمود. این مهم با استفاده از نهادهای مالی موجود مانند نهاد‌های مالی بین‌المللی اسلامی، تسهیل و تسریع می‌شود. اوراق صکوک از نظر اقتصادی کارا هستند، زیرا اولاً صکوک می‌تواند ابزاری کارا برای کنترل نقدینگی باشد. بانک مرکزی می‌تواند در عملیات بازار باز به خرید و فروش اوراق صکوک منتشر شده دولت پردازد. به نظر می‌رسد این کار مناسب‌تر از انتشار اوراق مشارکت باشد، زیرا صکوک هم مانند اوراق مشارکت نیست که نقدشوندگی بالایی داشته باشد. و به این دلیل ابزار کاراتری برای کنترل نقدینگی است.

واژگان کلیدی: مالی جهانی، انتشار، اسلام، صکوک، واسطه‌گری مالی، اوراق بدهی، اوراق قرضه، بانکداری اسلامی